Zesde Jaer. Nr 23. Zaterdag, 11 Juny 1859.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. Collée, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, no 26, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 11 JUNY.

Gevechten, glorie en victorie, ziedaer al het nieuws van de week. Men vermoordt vele Oostenrykers, Franschen, Piemontezers en Italiaensche vrywilligers, en men verhoopt er nog meer te vermoorden. De Franschen beweren dat zy in het gevecht van Montebello 2,000 Oostenrykers om hals hebben gebragt, en te Magenta 20,000. Te Palestro hebben de Zouaven 400 Oostenrykers in eene vaert geworpen. Die brave lieden hebben dit alles verrigt met zooveel moed en krachtdadigheid, dat men er by zou kryschen van aendoening.

De vyanden zyn zoodanig digt met elkander, dat een algemeene veldslag onvermydelyk schynt. Van beide kanten, bevinden zich een half miljoen mannen, bezield met de edelmoedigste gevoelens, vol van begeerte om alles kort en klein te maken dat zy zullen tegenkomen. Geen twyfel of zy zullen niet bedrogen zyn in hunne verwachting. Sedert eenige jaren hebben de militaire mogendheden de verbeteringen der oorlogswapens sterk aengemoedigd, en, dank zy deze edele aenmoediging, elk leger, zelfs wanneer het de nederlaeg krygt, is verzekerd verscheide duizende menschen te vernielen. De nieuwe schroefgeweren dragen 1,500 meters ver; de schutters, geoefend zoo als thans zyn hunnen man zeker op eenen afstand van 1,000 meters. De nieuwe schroefkanonnen dragen van 5 tot 8 duizend meters ver. Dit alles is niet gemaekt, men mag er van overtuigd zyn, om er niets mede te doen; zoo dat het te voorzien is dat de oorlog, zelfs wanneer hy buiten Italië niet gevoerd wierd, niet zal eindigen voor dat hy van wederzyds honderd duizend soldaten en twee duizend miljoen zal gekost hebben. Het ware moeijelyk te gelooven dat het fransche gouvernement eerder zal willen hooren spreken van vrede: eene diergelyke zwakheid zou het allen glans ontnemen in de oogen van zyn volk, dat de veldtogten van den eersten Napoleon nog niet vergeten heeft.

Eertyds en thans.

Alles wisselt met den tyd, zei Salomon, en hy had gelyk... De oude krygshelden vochten zelven mêe aen het hoofd hunner troepen... Tegenwoordig echter laten de krygshelden hunne troepen vechten en blyven zelven op een eerbiedigen afstand van de vriendschappelyke kogeltjes.

Keizer Napoleon, Koning Victor-Emmanuel, die voeren het opperbevel over hunne respectieve legers, maer zy blyven uit het vuer... Zy verwerven zich krygsroem... in hunne veldtenten.

Enfin! de Vorsten trouwen wel by prokuratie, waerom zouden zy dan ook niet by prokuratie vechten!...

De armoede in Engeland.

Uit de tydingen die wy onlangs uit Londen ontvangen hebben, blykt het dat er aldaer *honderd vyftig duizend* werklieden zyn die geen werk en by gevolg geen eten hebben. Het zyn meestal metsers, timmerlieden, enz. Waren ze allen getrouwd en hadden zy maer elk één kind, men zou vier honderd vyftig duizend persoonen vinden die honger lyden. Het is inderdaed verschrikkelyk.

En wat nog bybrengt om dezen toestand erger te maken, is dat de armoede in Engeland veel wreeder wordt dan hier en elders. Wanneer ze in een huisgezin heerscht, onmogelyk van ze met kleine hulpmiddels te stelpen, want alles, volstrekt alles, ontbreekt aen de noodlydenden die het samenstellen. Men kan zich geen denkbeeld maken van die ellende indien men dezelve niet gezien heeft. En het ongelukkigste is dat de liefdadigheid in Londen zoo gering is; nauwelyks werpt men den hongerlydenden een stuk brood toe, zoo als men het aen eenen hond doen zou; en nog is dit zeldzaem. Ook het getal dergenen die van gebrek sterven is oneindig.

« Ach! zegt een engelsch dagblad, (na gewag te hebben gemaekt van de uitgestrekte liefdadigheid die in Belgie heerscht,) kon een geheimzinnige magt voor eenige dagen den mantel der belgische liefdadigheid op Engeland, op Londen, werpen, wat groote mirakelen zou men niet verrigten in die zoo ryke en zoo bevolkte stad waer duizende persoonen van honger sterven? Konde men in het protestantsche Engeland dien geest van katholyke liefdadigheid doen herleven die dood is sinds dry honderd jaren, die men vernietigd heeft wanneer men de priesters vervolgde, de kloosters afschafte en uit het hert van het volk de liefde verbande voor degenen die honger lyden, die naekt zyn, die geen dak hebben om er onder te rusten, wat al onheilen zou men niet voorkomen? By ons heerschen er leeringen die het hert verstyven, die den mensch van den mensch afscheiden, terwyl in Belgie, de nationale kenspreuk: *Eendragt maekt magt*, door de christelyke liefdadigheid verregtveerdigd wordt.

» Kon men dien Belgischen geest, die algemeene leering verspreiden, die aen eenieder de verpligting oplegt van degene te helpen die lyden, de ongelukkige familien van werklieden zouden eten hebben niet gedurende eenen dag, maer tot op het oogenblik dat het werk hun het dagelyksch brood zou kunnen bezorgen. »

Wy hebben die regelen uit het *Weekly-Register* van Dublyn willen overschryven om te betoonen hoe groot de armoede is in het protestantsch Engeland, waer ze zelfs den troost niet heeft van de christelyke liefdadigheid. En nogtans daer zyn oneindige schatten; in het hotel aen welker poort de werkman sterft van honger, woont een lord die de uitgestrektheid zyner rykdommen niet kent; hy gaet uit en komt in zyne prachtige woonplaets zonder ooit een blik van medelyden te werpen op den ongelukkigen die van ellende bezwykt. Men begrypt dus gemakkelyk de wenschen van het engelsch dagblad, hetwelk zoo geern de mantel der belgische liefdadigheid op het ongelukkig Engeland zag openspreiden.

Men leest in het *Handelsblad*:

Sedert eenigen tyd hebben er betreurensweerdige gebeurtenissen in België plaets — gebeurtenissen, die regtstreeks strydig zyn met de vryheid,, in de grondwet van 1830 geschreven. Te Barvaux had de pastoor der gemeente de lykplegtigheid en de gebeden geweigerd voor eenen persoon, die gansch zyn leven buiten de Kerk had geleefd, en ook in die gevoelens gestorven was. Wat is er natuerlyker dan de weigering van den geestelyke — en echter wat doen de heethoofden van de gemeente? Zy hebben de kerkdeur ingeloopen, de klokken geluid, gebeden zyn er door eenen vertegenwoordiger der gemeente overheid opgezegd, en het lyk is in den grond begraven. In name der vryheid, (welke wy voor elkeen eischen,) voor den protestant gelyk voor de katholiek, protesteeren wy tegen die schendingen, welke in België maer al te veel plaets hebben. Is het van een ander kant logiek, dat men gebeden en plegtigheden, dat men de dienst der kerk, dat men eene begraefenis op gewyde aerde eischt voor iemand, die in zyn leven dat alles voor nietigheid en afgodery heeft beschouwd; wees ten minste logiek van het beginne tot het einde toe als gy beweert een principp naer te leven en voor te staen. Wy hoopen dan ook dat de minister van justicie nog vryheidsliefde genoeg in het hert zal hebben, om die vryheidsmoorders van Barvaux voorbeeldig te straffen.

Raedgeving aen de landbouwers voor de maend juny.

Het hoofdwerk der maend juny is de hooijing; er is

DE ZOTTEN VAN SINT LIEVEN.

KRONYK VAN DEN TYD VAN KAREL-DE-STOUTE.

1467.

(*Vervolg.*)

Meester Jan Petitpas, 's hertogs geheimschryver, kwam in het balkon van het Groot-Huis te voorschyn en las een akt af door Karel zelven onderteekend welk de volgende punten bevatte:

1° De hertog vergeeft aen het volk van Gent den tegenwoordigen opstand en de vernieling van het Lepelregtkantoor;

2° Die belasting blyft voor immer afgeschaft;

3° De banieren zullen voortaen aen de neringen terug gegeven worden; zy zullen ze mogen gebruiken zoo als voor de laetste oorlogen; doch het is hun niet toegelaten dezelve tot buiten de stad te dragen.

4° De drie verwezene poorten zullen heropend worden.

5° De groot-deken der neringen zal mogen genomen worden uit het midden zelf der gilden.

6° Aengaende de punten van minder aenbelang, de vorst voorbehoudt zich dezelve later te onderzoeken.

By het lezen van dien akt, hoorde men kreten van eene dolzinnige vreugd aenheffen. Het volk zegepraelde, zyn hoogmoed was voldaen; op dien gedenkweerdigen dag had zyne magt reusachtig toegenomen; de vorst had zyn hoofd moeten buigen onder zynen yzeren wil, zyn zegen had het behaeld zonder bloedstorting, ook was hy des te belangryker daer Karel steviger geweest was om zich ten onder te geven.

Echter was de akt die 's hertogs antwoord bevatte niet genoegzaem in behoorlyken vorm om er voor de toekomst de volle geldigheid van te verzekeren. Edoch, in de eerste bewegingen van vreugde had men er de minste aendacht niet op geslagen. Meester Petitpas stelde plegtiglyk het magistraet dit stuk ter hand. Onverwyld begon de menigte te wemelen. De neringen trokken stoetsgewys de merkt af, ieder onder hare banier. De Zotten van sint Lieven namen de relikwiekas mede, het onschuldige werktuig des opstands, en korte stonden nadien kwam het duerbaer ligchaem des patroons van Gent stillekens de Sint-Baefs-abtdy binnen.

Eene talryke bende ambachters, met Bloc en zyne twee gezellen aen hun hoofd, liepen de Dendermondsche en de Heuvelpoorten openen, welke dertien jaer te voren toegemuerd waren geworden.

Wat den hertog van Burgondië betreft, hy vertrok den 1 july, 's morgens zeer vroeg Gent uit, zweerende er niet meer terug te keeren ten zy om wraek te nemen over den hoon waermede zyne Blyde-Inkomst was bejegend geweest, en de noodlottige voorspelling, waeronder zyne regering aenvang nam, vervloekende.

VI. — De Genade.

Twee maenden waren nauwelyks verloopen sedert den opstand der Zotten van Sint-Lieven. De verstandige en weldenkende lieden, die, hoewel zy niets zoo zeer verlangden dan de teruggaef der regten en privilegien, dertien jaren te voren door eenen onbillyken vrede verbeurd, geen vertrouwen hadden in de geweldadige wyze op de welke men dezelve aen de vorst had afgekneveld, waren met regt beducht voor eene rampzalige ontknooping, die noodzakelyker wyze over de stad Gent moest neêrhangen. Zy kenden het trotsig karakter, den onstuimigen en wraekgierigen geest van den Stoute; dus mog men zich niet redelyk laten voorstaen dat de magtige hertog van Burgondië bereidwillig toegegeven had; en bygevolg moest men er zich aen verwachten dat hy vroeg of laet de eerste gelegenheid zou waernemen om zich te wreken, al ware het maer om een voorbeeld te geven aen de andere steden van zyn ryk, welke de zege der Gentenaers welligt zou aenmoedigen derzelver voorbeeld na te volgen.

Reeds van de eerste dagen af, die de gebeurtenis van 30 juny opvolgden, hadden de magistraten naer den hertog, te Brussel, een gezantschap afgeveerdigd, samengesteld uit kloosterlingen, magistraten en het puik van de burgers der stad, ten einde zyne genade te gaen afsmeeken, hem hun regtzinnig berouw te betuigen over de gepleegde buitensporigheden, en hun uit eigene beweging den door hem ondergeteekenden akt terug te bestellen.

De prins laekte de Gentenaers op de hevigste wyze; doch, *de bermhertigheid voor de strengheid kiezende*, zoo als de akt zelf luidde, onthaelde hy gunstiglyk hun gedrag, en gebood de afgeveerdigden naer hunne stad terug te keeren, om hunne volmagtgevers uit te noodigen zich plegtiglyk naer Brussel te begeven om genade te komen smeeken, er tevens byvoegende dat hy daerna zou zien wat hem opzigtelyk Gent te doen stond.

Dit weinig aenmoedend aenwoord werd overgebragt aen de neringen, die er nogtans in toestemden zich te onderwerpen aen eene vernedering welke hun eerste zegeprael des te vinniger maekte.

Den 8 oogst zond Vlaenderen's hoofdstad naer den hertog Karel een gezantschap van zeventig aenzienlyke persoonen, namelyk: Meester Jan Uutenhove, licentiaet in de Godsgeleerdheid, en meester Nikolaes Bruggemans, van de orden